

W SPRAWIE OBOWIĄZKÓW PROJEKTANTA W ŚWIETLE USTAWY PRAWO BUDOWLANE

Pan Tadeusz Frukacz pisze:

W związku z otrzymaną przez inwestora odmową na wydanie pozwolenia na rozbudowę i nadbudowę budynku biurowo-handlowo-usługowego pt. „Projekt wewnętrznej linii zasilającej i instalacji wewnętrznej projektowanej rozbudowy i nadbudowy budynku biurowo-handlowo-usługowego” w związku z żądaniem spełnienia art. 20 ust. 2 Ustawy z dnia 7 lipca 1997 r. Prawo Budowlane (jednolity tekst) – Dz. U. 2013.1409 z dnia 29 listopada 2013 r., proszę uprzejmie o sprawdzenie mojej interpretacji tego przepisu, a mianowicie:

Cytowany art. 20 ust. 2 mówi o obowiązku „... sprawdzenia projektu przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń...”. Jednocześnie art. 20 ust. 3 pkt 2 stwierdza, że obowiązek nie zachodzi w przypadkach obiektów o konstrukcjach prostych...”.

Wyjaśnienie: „Projekt wewnętrznej linii zasilającej i instalacji wewnętrznej projektowanej rozbudowy i nadbudowy budynku biurowo-handlowo-usługowego” jest projektem bardzo prostej instalacji elektrycznej, która zawiera powszechnie stosowane elementy takie jak przewody, oprawy oświetleniowe z źródłami światła tradycyjnymi i energooszczędnymi, łączniki, zabezpieczenia obwodów nadmiarowo-prądowe (bezpieczniki), zabezpieczenia obwodów różnicowo-prądowe, gniazda jednofazowe pojedyncze bądź podwójne. W instalacji elektrycznej wewnętrznej (linia zasilająca pozostaje bez zmian) inwestor nie przewiduje, a projektant nie zaprojektował, żadnych układów automatyki, sterowania miejscowego lub zdalnego ani też przyszłe urządzenia nie będą ich wymagać. Prawie każde z pomieszczeń posiada swoje zabezpieczenie w tablicy głównej – zabezpieczeniowej, a więc i swój obwód zasilający. Przewidywane urządzenia produkcyjne są powszechnie stosowane. Ich podłączenie polegać będzie na włączeniu wtyczek do zaprojektowanych gniazd jednofazowych lub trójfazowych. Projektowana instalacja jest prostym zasilaniem obwodów oświetlenia lub gniazd. Instalacja nie zawiera i nie przewidziano w niej żadnych urządzeń dla poprawy $\cos\phi$, a tym samym nie przewiduje się przekraczania mocy biernej, nie projektuje się i nie przewiduje urządzeń przekształtnikowych, impulsowych, napędowych czy sterowników oświetlenia RGB. Przyjęte urządzenia (jako powszechnie stosowane) nie wymagają również zabezpieczeń przed wprowadzaniem zakłóceń do sieci elektroenergetycznej. O niezłożoności instalacji elektrycznej w projektowanym obiekcie świadczy również bardzo mały pobór energii elektrycznej – moc czynna obliczeniowa 15 kW (wielkość mocy dla domów indywidualnych jednorodzinnych).

Opisany wyżej projekt został sprawdzony przez projektanta posiadającego uprawnienia budowlane ograniczonego projektowania, co nie zadowolilo organ wydający pozwolenie na budowę, który wymaga sprawdzenia przez projektanta bez ograniczonych uprawnień zgodnie z art. 20 ustęp 2 ustawy – Prawo budowlane.

Zamierzamy prosić o odstąpienie od wymagania art. 20 ust. 2, powołując się na art. 20 ust. 3 pkt 2, gdzie wymieniono obiekty budowlane przykładowo, a nie numerycznie. Proszę o opinię w tej sprawie.

Odpowiedź:

Ustawa Prawo budowlane w artykule 20, ustęp 3, pkt 2 zawiera zapis, że obowiązek zapewnienia sprawdzenia projektu przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w danej specjalności, o której mowa w ust. 2 nie dotyczy obiektów budowlanych o prostej konstrukcji i przykładowo wymienianych takich obiektów jak: budynki mieszkalne jednorodzinne, czy inwentarskie i składowe.

Najwięcej wątpliwości budzą takie pojęcia: jak prosta czy skomplikowana konstrukcja, czy też proste lub skomplikowane instalacje elektryczne. Odpowiedzi, wobec braku aktualnych przepisów, należy szukać w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 10 września 1962 r. w sprawie kwalifikacji fachowych osób wykonujących funkcje techniczne w budownictwie powszechnym (Dz. U. nr 3, poz. 266). Podobne wątpliwości budzą także pojęcia „powszechnie znane rozwiązania konstrukcyjne i schematy techniczne” używane w przepisach prawnych wydanych na podstawie ustawy Prawo budowlane w 1974 r. Ustawodawca nie zdefiniował tych pojęć. Nie ma także orzecznictwa na ten temat. Wyjściem jest próba zrozumienia intencji ustawodawcy. W 1975 roku ukazało się opracowanie Jana Czernego i Zofii Wysockiej z Departamentu Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego Ministerstwa Administracji Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, które można przyjąć jako intencję ustawodawcy. Kryteria zastosowane w tym opracowaniu mogą być dzisiaj trudne do zastosowania. Ale w 1992 r. także Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w piśmie z dnia 30 kwietnia tegoż roku kierowanym do Urzędu Wojewódzkiego w Elblągu odsyła na zasadzie analogii do nieobowiązującego wyżej wymienionego rozporządzenia Przewodniczącego KBUiA. Co oznacza, że powszechnie znane rozwiązania konstrukcyjne i schematy techniczne to konstrukcje, instalacje i urządzenia nieskomplikowane w rozumieniu tego rozporządzenia. Rozporządzenia to w § 1 ust. 5 określa skomplikowane instalacje i urządzenia elektryczne jak następuje:

- wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne w budynkach z pomieszczeniami zaliczonymi do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego w rozumieniu przepisów techniczno-budowlanych,
- wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne w obiektach budowlanych użyteczności publicznej,
- wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne o napięciu znamionowym powyżej 1 kV,
- wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne automatycznych central telefonicznych o pojemności powyżej 200 NN rozgłaszania przewodowego o mocy 500 W i dyspozytorskie o pojemności łącznej powyżej 10 NN,
- wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne o mocy zainstalowanej powyżej 1 MW.

Z listów do Redakcji

Instalacja opisana przez Pana wyżej w „Wyjaśnieniu” nie ma znamion „skomplikowanej”, wobec czego uznać należy, że jej projekt, zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo budowlane obowiązku z ustępu 2 nie podlega.

Tadeusz Malinowski
Rzecznawca budowlany w zakresie
sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych